

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **HiComp, a. s.**, se sídlem Husinecká 903/10, Praha 3, zastoupena JUDr. Petrem Vaňkem, advokátem se sídlem Na Poříčí 12, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2014, č. j. 6 Af 71/2010 - 88,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost proti výroku I. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2014, č. j. 6 Af 71/2010 - 88, **se zamítá.**
- II.** Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2014, č. j. 6 Af 71/2010 - 88, **se zrušuje** ve výroku II., a věc **se** v rozsahu tohoto zrušení **vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně HiComp, a. s. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2014, č. j. 6 Af 71/2010 - 88, a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze (dále také „městský soud“) napadeným rozsudkem ze dne 27. 5. 2014, č. j. 6 Af 71/2010 - 88, zamítl žalobu podanou společností HiComp, a. s. proti rozhodnutí žalovaného Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu ze dne 29. 11. 2010, č. j. 13455/10-1300-105683, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti dodatečnému platebnímu výměru Finančního úřadu pro Prahu - Jižní město (dále též „správce daně“) ze dne 1. 6. 2010, č. j. 98650/10/011511100997, na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období měsíc červen 2007 ve výši 804.943 Kč a penále ve výši 160.988 Kč (dále jen „daň“).

Městský soud při svém rozhodování vycházel ze závěrů obsažených v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2014, č. j. 9 Afs 90/2013 - 36, a č. j. 9 Afs 91/2013 - 38, jakož i z vlastních rozsudků ze dne 21. 6. 2013, sp. zn. 7 Af 49/2010 a sp. zn. 7 Af 50/2010, v nichž posuzoval obdobný skutkový stav, a dospěl k závěru, že v projednávané věci žalobkyně neunesla své důkazní břemeno, neboť neprokázala, že sporná zdanitelná plnění přijala od plátce deklarovaného na daňových dokladech, u nichž si uplatňovala příslušný odpočet daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). Pro daňové řízení přitom platí zásada, že neprokáže-li daňový subjekt svá tvrzení, jde absence důkazů k jeho tíži a je proto v důkazní nouzi. Odebírala-li žalobkyně zdanitelná plnění, aniž by spolehlivě identifikovala osobu dodavatele, nemůže se případným omylem vyvázat ze svého břemene prokázat všechny nezbytné podmínky pro uplatnění odpočtu DPH, resp. nezbytné k posouzení jeho oprávněnosti. Městský soud ale nepřisvědčil ani tvrzení žalobkyně, že správce daně nepřihlédl při hodnocení důkazů ke všem rozhodným skutečnostem. Žalobkyni se nepodařilo nijak zpochybnit rozhodující závěr správních orgánů, že od vystavitele faktur (společnosti STAMOZA, s. r. o.) nepřijala deklarované zdanitelné plnění, jež mělo spočívat ve studiích, projektech, přípravě projektové dokumentace a kolaudačního řízení na akcích MAKRO Čestlice, Černý most, Ústí nad Labem a Brno v souhrnné výši 4.236.550 Kč v základu daně a ve výši 804.940 Kč na dani z přidané hodnoty. Na věc žalobkyně nelze aplikovat závěry vyplývající z nálezů Ústavního soudu ze dne 18. 4. 2006, sp. zn. II. ÚS 664/04, a ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. III. ÚS 2096/07, jelikož uvedené nálezy řeší odlišné skutkové a právní situace. Městský soud proto s ohledem na závěry vyplývající z již uvedených rozsudků Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že postup žalovaného správního orgánu byl zákonný, a žalobu tudíž zamítl. Pokud jde o náklady řízení, výrokem II. napadeného rozsudku vyslovil, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 487 Kč, která se sestává z náhrady jízdních výdajů za cestu autobusem z Brna do Prahy a zpět v částce 420 Kč a stravného ve výši 67 Kč.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podala žalobkyně HiComp, a. s. jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížnost, kterou opřela o důvody uvedené v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Stěžovatelka ve své kasační stížnosti uvedla, že ust. § 73 zákona č. 235/2004 Sb., ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o DPH“), požaduje, aby byl nárok na odpočet daně prokázán daňovým dokladem, který byl vystaven jiným plátcem, jež splňuje všechny náležitosti a musí být též řádně záúčtován. Zákonodárce však v tomto ustanovení nestanovil požadavek, aby plátce uvedený na daňovém dokladu musel fakticky zdanitelné plnění uskutečnit. Takový požadavek není v zákoně o DPH stanoven úmyslně, s ohledem na ty podnikatelské činnosti, při nichž jsou subdodávky pravidlem. V jejím případě předmětné plnění uskutečnil D. C., který je plátcem DPH. Skutečnost, že na daňových dokladech je uveden jiný plátce DPH (společnost STAMOZA, s. r. o.), proto nemůže vést k závěru zastávanému správními orgány, že předmětné plnění neuskutečnil plátce DPH. V daňovém řízení tak prokázala, kdo uskutečnil zdanitelné plnění, že tento subjekt byl plátcem DPH, že za fakturované práce zaplatila a že přijaté zdanitelné plnění použila na jí uskutečněná zdanitelná plnění.

pokračování

Městský soud při svém rozhodování především nebral v potaz princip dobré víry při vystavování daňových dokladů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2012, č. j. 2 Afs 60/2011 – 94), ačkoliv jednala s D. C. v dobré víře a jako se zástupcem společnosti STAMOZA, s. r. o. Skutečnost, že daňové doklady neodpovídají skutečnosti, zjistila až poté, co se je nepodařilo ověřit přímo u společnosti STAMOZA, s. r. o.

Stěžovatelka odmítla i závěr městského soudu, že na její případ nedopadají nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 4. 2006, sp. zn. II. ÚS 664/04, a ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. III. ÚS 2096/07. Správní orgány v tomto směru především nepřihlédly ke všem skutečnostem, které vyšly v daňovém řízení najevo, čímž porušily ust. § 31 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“).

Vadný je též i výrok II. napadeného rozsudku městského soudu o náhradě nákladů řízení. Je tomu tak proto, že k její žalobě mělo být rozhodnutí žalovaného správně zrušeno a již z tohoto důvodu žalovanému správnímu orgánu neměla příslušet náhrada nákladů řízení. Městský soud ale především po právní stránce nesprávně vyložil ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Je tomu tak proto, že podle ustálené judikatury sedmého senátu Nejvyššího správního soudu nebo i Ústavního soudu (srov. např. nález sp. zn. IV. ÚS 1087/2009), nelze spravedlivě požadovat po procesně neúspěšném žalobci, který se domáhal přezkoumání zákonnosti rozhodnutí správního orgánu, aby nesl náklady žalovaného na obhajobu jeho správních rozhodnutí. Z uvedených důvodů proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu v celém rozsahu, tj. jak co do výroku I., tak i do výroku II. a přiznal jí náhradu nákladů řízení.

Žalované Odvolací finanční ředitelství ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že se zcela ztotožňuje se závěry městského soudu vyslovenými v napadeném rozsudku. Městský soud se vypořádal se všemi žalobními body a věcně rozhodl v souladu se zákonem. Je tomu tak proto, že skutkový stav projednávané věci je obdobný věcem, které již posuzoval městský soud dříve, jejichž závěry byly posléze potvrzeny rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2014, č. j. 9 Afs 90/2013 - 36, a č. j. 9 Afs 91/2013 - 38. Navrhlo proto, aby kasační stížnost stěžovatelky byla jako nedůvodná zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovatelce byla žalovaným - na základě provedené daňové kontroly daně z přidané hodnoty za zdaňovací období červen roku 2007 - dodatečně vyměřena daň z přidané hodnoty za toto období ve výši 804.943 Kč a současně jí byla sdělena povinnost uhradit penále ve výši 160.988 Kč.

Správce daně v průběhu této daňové kontroly zjistil, že si stěžovatelka uplatnila nárok na odpočet DPH z faktur vystavených společností STAMOZA, s. r. o. za studie a projekty, přípravu projektové dokumentace a kolaudační řízení na akcích MAKRO Brno, Zlín a Ústí nad Labem. Současně po ověření uvedených faktur, výpovědí svědků a listinných důkazů provedených za účelem posouzení oprávněnosti uplatněného nároku zjistil, že společnost STAMOZA, s. r. o. pro stěžovatelku žádné práce neprováděla, žádné objednávky odpovídající předmětným daňovým dokladům nepřijala a neobdržela za ně ani žádnou platbu. Správce daně také ověřil, že deklarované faktury nejsou v účetnictví společnosti STAMOZA, s. r. o. vůbec evidovány. Navíc se předmětné faktury svým formátem i použitým razítkem lišily od ostatních faktur vydávaných společností STAMOZA, s. r. o. Tato zásadní skutková zjištění nebyla

v průběhu daňové kontroly zpochybněna důkazy navrženými stěžovatelkou. Podle správce daně tak stěžovatelka neprokázala, že společnost STAMOZA, s. r. o. je skutečně subjektem, který vystavil předmětné daňové doklady a poskytl zdanitelné plnění. Tento správní orgán proto dospěl k závěru, že stěžovatelka neměla nárok na odpočet DPH ve smyslu ust. § 73 odst. 1 zákona o DPH. Z tohoto důvodu jí pak doměřil uvedenou částku daně z přidané hodnoty a současně předepsal k úhradě i příslušné penále. Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu (nyní Odvolací finanční ředitelství) se v odvolacím řízení ztotožnilo se zjištěními správce daně a konstatovalo, že stěžovatelka neprokázala vystavení daňových dokladů a poskytnutí zdanitelného plnění subjektem uvedeným na předmětných daňových dokladech a rozhodnutím ze dne 29. 11. 2010, č. j. 13455/10-1300-105683 odvolání stěžovatelky zamítlo. Posléze konstatovalo i to, že nebylo ani prokázáno, od koho stěžovatelka ve skutečnosti zdanitelná plnění přijala.

Spornou je tedy v posuzované věci otázka, zda měla stěžovatelka nárok na odpočet DPH v případě, kdy bylo zjištěno, že plátce daně uvedený na daňových dokladech jí ve skutečnosti žádné zdanitelné plnění neposkytl. Touto otázkou se Nejvyšší správní soud zabýval již ve svých rozsudcích ze dne 23. 4. 2014, č. j. 9 Afs 90/2013 - 36, a č. j. 9 Afs 91/2013 - 38, ve kterých rozhodoval již dříve o jiných kasačních stížnostech stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud projednávající tuto věc neshledává důvod k tomu, aby se od svých dřívějších závěrů odchýlil.

Výrok rozsudku městského soudu I. není nezákonný.

Podle ust. § 73 odst. 1 zákona č. 235/2004, ve znění účinném do 30. 6. 2007, (dále jen „zákon o DPH“), plátce prokazuje nárok na odpočet daně daňovým dokladem, který byl vystaven plátcem a byl zaúčtován podle zvláštního právního předpisu, popřípadě evidován podle § 100 u plátců, kteří nevedou účetnictví. V případě splátkového nebo platebního kalendáře je tato podmínka splněna zaúčtováním jednotlivých částek uvedených na těchto daňových dokladech, popřípadě jejím zaevidováním podle § 100 u plátců, kteří nevedou účetnictví.

Podle ust. § 73 odst. 12 zákona o DPH daňový doklad pro prokázání nároku na odpočet daně musí obsahovat všechny náležitosti stanovené tímto zákonem. Pokud doklad neobsahuje všechny náležitosti daňového dokladu, prokazuje se nárok podle zvláštního právního předpisu.

Podle ust. § 31 odst. 9 zákona o správě daní a poplatků daňový subjekt prokazuje všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v priznání, hlášení a vyúčtování nebo k jejichž průkazu byl správcem daně v průběhu daňového řízení vyzván.

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu vyplývá, že prokazování nároku na odpočet DPH je prvotně záležitostí dokladovou. Současně je však třeba respektovat soulad skutečného stavu se stavem formálně právním. To znamená, že ani daňové doklady se všemi požadovanými náležitostmi nemusí být podkladem pro uznání nároku na odpočet DPH, není-li prokázáno, že k uskutečnění zdanitelného plnění fakticky došlo tak, jak je v dokladech deklarováno, nebo nejsou splněny další zákonné podmínky pro jeho uplatnění. V daňovém řízení se uplatňuje zásada, podle které má daňový subjekt povinnost jednak priznat daň (břemeno tvrzení) a jednak povinnost toto tvrzení prokázat (břemeno důkazní). Daňový subjekt má povinnost v pochybnostech prokázat i pravdivost údajů deklarovaných na daňovém dokladu (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2005, č. j. 5 Afs 188/2004 - 63, a ze dne 28. 2. 2008, č. j. 9 Afs 93/2007 - 8, oba dostupné na www.nssoud.cz, nebo náleží pléna Ústavního soudu ze dne 24. 4. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 38/95,

pokračování

kteřý je dostupný na www.nalus.usoud.cz). Daňový doklad je pouze důkazem, který potvrzuje hmotně-právní aspekty provedení zdanitelného plnění. Faktické uskutečnění zdanitelného plnění však nemusí být vždy prokázáno formálně správným daňovým dokladem (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 2. 2008, sp. zn. I. ÚS 1841/07, dostupné na www.nalus.usoud.cz). Daňový doklad tedy nemusí vždy prokazovat, že se zdanitelné plnění, které je jeho předmětem, opravdu uskutečnilo. Daňový doklad, který jen simuluje uskutečnění zdanitelného plnění, není relevantním důkazem a opravňuje správce daně požadovat, aby daňový subjekt prokázal existenci zdanitelného plnění. Proto nemůže být po formální stránce bezvadný daňový doklad dostatečným podkladem pro uznání nároku na odpočet DPH. Vždy musí být podložen existujícím zdanitelným plněním (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2006, č. j. 2 Afs 7/2006 - 107, který je dostupný na www.nssoud.cz).

V případě stěžovatelky vyvstaly správci daně pochybnosti o tom, zda zdanitelné plnění bylo skutečně poskytnuto společností STAMOZA, s. r. o. V průběhu řízení byly tyto pochybnosti potvrzeny a i sama stěžovatelka připustila, že plnění deklarované v předmětných daňových dokladech neposkytla uvedená společnost. Povinností stěžovatelky vyplývající z důkazního břemene přitom bylo prokázat, že údaje uvedené na daňových dokladech odpovídají skutečnosti. Ostatně i v kasační stížnosti stěžovatelka tvrdila, že předmětná zdanitelná plnění uskutečnil D. C., tj. jiný subjekt než který je uvedený na daňových dokladech. Stěžovatelka si tedy musela být vědoma, že daňové doklady obsahují údaje neodpovídající skutečnosti. Tím potvrdila i nepravdivost údajů uvedených na daňových dokladech. Argumentace stěžovatelky v kasační stížnosti v podstatě spočívá v tom, že na daňovém dokladu nemusí být uvedena správně osoba poskytující zdanitelné plnění, ale je pouze nutné, aby osoba, která skutečně poskytla zdanitelné plnění, byla plátcem DPH. S tímto závěrem se však Nejvyšší správní soud i s ohledem na výše uvedené neztotožnil. Povinností stěžovatelky bylo prokázat, že k uskutečnění zdanitelného plnění fakticky došlo tak, jak je v daňových dokladech deklarováno. Jestliže ale bylo v průběhu daňového řízení doloženo, že daňové doklady, které mají prokázat nárok na uplatnění odpočtu DPH, ve skutečnosti nevystavil plátec, který je na daňových dokladech uváděn jako ten, který zdanitelné plnění uskutečnil, nesplnila stěžovatelka jednu z podmínek nutných pro uplatnění nároku na odpočet DPH, neboť nepředložila správci daně daňové doklady se všemi zákonem předepsanými náležitostmi (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2005, č. j. 5 Afs 188/2004 - 63, dostupný na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud se proto plně ztotožňuje se závěry vyslovenými městským soudem v napadeném rozsudku.

Stěžovatelka v kasační stížnosti dále namítala, že s D. C. jednala v dobré víře, jako se zástupcem společnosti STAMOZA, s. r. o. Městský soud proto pochybil, pokud nebral v potaz princip dobré víry při vystavování daňových dokladů. Stěžovatelka v tomto ohledu odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2012, č. j. 2 Afs 60/2011 - 94, který je dostupný na www.nssoud.cz.

K této stížní námitce Nejvyšší správní soud uvádí, že podle ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak činit mohl. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155, který byl publikován pod č. 1743/2009 Sb. NSS, zdůraznil, že ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. nesleduje restrikcí práv fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně, nýbrž zachování kasačního charakteru řízení o kasační stížnosti. Po aktivně legitimovaných účastnících řízení o žalobě lze spravedlivě žádat, aby v souladu s principem *vigilantibus iura scripta sunt* uplatnili veškeré důvody nezákonnosti napadeného správního rozhodnutí, jestliže tak v té době učinit mohli. Pokud tak neučiní, ponese z hlediska možnosti uplatnění argumentace v dalším řízení případné nepříznivé následky s tím spojené. Žaloba stěžovatelky však neobsahuje, a to ani v nejhrubších rysech, argumentaci,

že s D. C. jednala v dobré víře jako se zástupcem společnosti STAMOZA, s. r. o. Stěžovatelka ve své žalobě pouze odkázala na výpověď svědka G. P., který měl mít za to, že se společností STAMOZA, s. r. o. byl v kontaktu projektant O. (nikoliv D. C.). Jelikož stěžovatelce nic nebránilo, aby v žalobě uplatnila námitku týkající se její dobré víry, že jedná se zástupcem společnosti STAMOZA, s. r. o., jde o nepřipustnou stížnostní námitku ve smyslu ust. § 104 odst. 4 s. ř. s.

Stěžovatelka také odmítla závěr městského soudu, že na její případ nedopadají nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 4. 2006, sp. zn. II. ÚS 664/04, a ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. III. ÚS 2096/07, oba dostupné na www.nalus.usoud.cz. Podle Nejvyššího správního soudu však městský soud nepochybil, pokud závěry vyplývající z těchto nálezů na danou věc neaplikoval. Ústavní soud se v nálezu ze dne 18. 4. 2006, sp. zn. II. ÚS 664/04, zabýval daní z příjmů, přičemž podstatou tohoto nálezu je protiústavnost postupu správce daně, který neumožnil dostatečným způsobem daňovému subjektu prokázat, že jím tvrzené výdaje skutečně vynaložil v deklarované výši vůči daňovému subjektu uvedenému na daňových dokladech. Podle Nejvyššího správního soudu jsou principy uplatňování daně z příjmů a daně z přidané hodnoty odlišné, stejně jako podmínky pro uznání výdajů pro účely daně z příjmů a podmínky pro vznik nároku na odpočet DPH (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2014, č. j. 9 Afs 90/2013 - 36, dostupný na www.nssoud.cz). Závěry vyplývající z nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 4. 2006, sp. zn. II. ÚS 664/04, proto nelze aplikovat na případ stěžovatelky (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 5 Afs 129/2006 - 142, a ze dne 31. 5. 2007, č. j. 9 Afs 30/2007 - 73, oba dostupné na www.nssoud.cz). Pokud jde o nález Ústavního soudu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. III. ÚS 2096/07, Nejvyšší správní soud se opět ztotožňuje s názorem městského soudu, že závěry Ústavního soudu na projednávanou věc nedopadají. Ústavní soud se v tomto nálezu zabýval situací, kdy daňovému subjektu nebylo umožněno splnit svou důkazní povinnost. Taková situace u stěžovatelky ale nenastala. Je tomu tak proto, že správní orgány postupovaly v souladu se zákonem a stěžovatelku vyzvaly, aby prokázala, že údaje uvedené na daňových dokladech odpovídají realitě. Stěžovatelka však tuto svou povinnost nesplnila. Městský soud proto nepochybil, shledal-li postup správních orgánů souladným se zákonem.

Stěžovatelka napadla i zákonnost výroku II. rozsudku městského soudu o nákladech řízení. Argumentovala především tím, že jí nelze spravedlivě přičítat, aby nesla náklady řízení žalovaného, které mu vznikají v souvislosti s obhajobou zákonnosti jeho správního rozhodnutí (zde ze dne 29. 11. 2010, č. j. 13455/10-1300-105683).

Otázkou, zda lze po procesně neúspěšném účastníkovi řízení spravedlivě požadovat, aby hradil náklady správního orgánu spadající do jeho běžné činnosti v rámci výkonu veřejné správy, které mu vznikly v souvislosti s obhajobou zákonnosti jeho správních rozhodnutí, se z podnětu Nejvyššího správního soudu zabýval i rozšířený senát tohoto správního soudu. Bylo tomu tak v usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 49, dostupném na www.nssoud.cz, v němž rozšířený senát Nejvyššího správního soudu judikoval, že: „*Náhradu nákladů spojených s účastí pracovníků správního orgánu u jednání správního soudu soud dle § 60 odst. 7 s. ř. s. procesně úspěšnému správnímu orgánu zásadně nepřizná*“. Rozšířený senát navázal na předchozí názor Ústavního soudu (srov. nález ze dne 24. 11. 2009, sp. zn. IV. ÚS 1087/2009, který je dostupný na www.nalus.usoud.cz), spočívající v tom, že žalovaný správní orgán má v případě úspěchu ve sporu právo na náhradu nákladů řízení pouze tehdy, jsou-li vynaloženy účelně a zároveň přesahují-li rámec běžné úřední činnosti. Po procesně neúspěšném účastníkovi řízení tak nelze spravedlivě požadovat, aby hradil náklady správního orgánu spadající do jeho běžné činnosti v rámci výkonu veřejné správy. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu proto korigoval předchozí právní názor prvního senátu tohoto soudu vyslovený v rozsudku ze dne 22. 8. 2013,

pokračování

č. j. 1 Afs 11/2013 - 84, dostupném na www.nssoud.cz, podle kterého lze náklady žalovaného na cestovné k jednání před správním soudem a zpět a stravné považovat za účelně vynaložené náklady a přiznat jejich náhradu na vrub žalobce.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů zamítl kasační stížnost proti výroku I. napadeného rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2014, č. j. 6 Af 71/2010 - 88, jako neopodstatněnou (§ 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s.), současně zrušil výrok II. tohoto rozsudku a věc v rozsahu tohoto zrušení vrátil městskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.).

V tomto řízení bude na městském soudu, aby při svém rozhodování o náhradě nákladů řízení před městským soudem vyšel z odůvodnění tohoto rozsudku a z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 50, dostupném na www.nssoud.cz, věc znovu posoudil ve smyslu ust. § 60 s. ř. s. a své rozhodnutí odůvodnil tak, aby bylo přezkoumatelné a v souladu se zákonem.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí městského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je městský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud při rozhodování o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti vyšel z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 - 64, (dostupné na www.nssoud.cz), který vyslovil, že v popisované situaci, kdy je kasační stížnost nedůvodná ve věci samé, ale důvodná ve vztahu k výroku o nákladech řízení, rozhoduje o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud. Jeho rozsudkem je řízení ve věci samé ukončeno a v tomto rozsahu tedy Nejvyšší správní soud nevrací věc krajskému soudu (zde městskému soudu) k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s. *a contrario*). Krajský soud (zde městský soud) proto v dalším řízení pouze rozhoduje o nákladech předchozího řízení před ním a přitom je vázaný právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V této věci bylo předmětem řízení o kasační stížnosti posouzení zákonnosti rozhodnutí městského soudu o věci samé a o náhradě nákladů řízení. Napadený rozsudek pro oba účastníky řízení představuje částečný úspěch. Stěžovatelka neuspěla v části týkající se věci samé a naopak uspěla v části týkající se náhrady nákladů řízení před městským soudem. Při poměrování úspěchu obou účastníků v řízení o kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že žalovaný (Odvolací finanční ředitelství) byl v řízení úspěšnější ve větší části. Tento závěr vychází ze skutečnosti, že předmětem řízení o kasační stížnosti byl v první řadě výrok napadeného rozsudku městského soudu ve věci, který tvořil podstatu sporu. Možnost přezkumu výroku rozsudku městského soudu o náhradě nákladů řízení je přímo odvozena od napadení výroku o věci, a proto přezkum výroku o náhradě nákladů řízení plní jen okrajovou roli. Lze proto uzavřít, že žalovaný by měl s ohledem na částečný (převažující) úspěch v řízení o kasační stížnosti právo na náhradu poměrné části nákladů řízení vůči stěžovatelce. Přesné určení poměrného úspěchu je zde ale zcela nadbytečné, neboť žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly (srov. i usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 50). Žalovaný se sice ke kasační stížnosti písemně vyjádřil, ale takové vyjádření ještě nezakládá důvod k náhradě nákladů řízení, protože nepřesahuje běžnou úřední činnost správního orgánu. Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. května 2015

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu